

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrite nu se înapoiază

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

DRAPELUL

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MARTI, JOI și SÂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 2 cor. pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordă conform tarifului.

Un număr separat 10 bani.

Lugoj, 25 August (7 Sept.) 1905.

... 42 persoane au refuzat port-
foliile oferite și numai acest *neam*
de gunoiu a întreprins formarea
cabinetului.

Pardon, onorați cetitori, nu din
condeiul lui Nicolae Bartha re-
producem aceste vorbe, ci din gura
actualului president al dietei, din
gura d-lui Iuliu de Justh. Și până
acum se credea că mai este o de-
osebire între Justh și Bartha,
acum așa pare că muza murdară
a primscriitorului dela «M-g» in-
spiră pe toți luptătorii așa ziselor
postulate naționale.

Sub «neam de gunoiu» înțe-
lege actualul president al dietei
pe membrii actualului cabinet, va
să zică pe baronul Fejérváry,
pe dl Kristóffy, pe dl György
și pe ceilalți giranți ai rezorturilor
ministeriale.

Și nu într-o conversație parti-
culară a scăpat dl Justh aceste
vorbe, ci într'un toast oficios pe
care l-a rostit la Battonya cu oca-
ziunea unui mare banchet, arangeat
tocmai întru serbătorirea d-sale,
banchet la care au luat parte con-
ducătorii actualei majorități dietale
coalizate.

N'avem de gând și ar fi și inutil
să facem noi acum lecții de bună
cuvântă și de bun simț dlui Justh
și nici alții n'au să facă aceasta
când este evident, că aici avem de
a face cu vorbe bine socotite și
bine cumpenite, emise anume ca
*strigăt de războiu contra actu-
alului guvern.*

În ofența aceasta din cale
afară gravă trebuie să bănuim un
plan strategic bine chibzuit, al
cărui scop nu poate fi altul decât
a tăia dela început guvernului posi-
bilitatea de a se prezenta în dietă.

FOITA „DRAPELULUI”

„CARMEN” LA LUGOJ

Excursiunea societății corale «Carmen»
peste munți.

— Note și impresii —

De

P. Locusteanu.

— Reproducere din Nr-ul 6089 al marelui ziar
bucureștan «Voința națională» —

Ne întorcem dintr'o excursie, dacă
nu prea lungă, dar foarte plăcută, din-
tr'o excursie făcută la frați de-ai noștri,
cari ne-au primit cu bucurie și cu pă-
rere de rău ne-au dat drumul, rugân-
du-ne să mai venim...

Doamne, atâtea simțiri îmi năpă-
desc sufletul, atâtea amintiri cari de
cari mai mișcătoare îmi trec prin minte,
încât nu știu pe care s'o prind și s'o
aștern mai întâiu pe hârtie.

De ce cuvinte să mă folosesc, sau
ce întâmplări să povestesc, cari să

Cum va mai putea aștepta ac-
tualul guvern dela presidentul die-
tei susținerea ordinii și buneii cu-
viințe în dietă, când însuși pre-
sidentul dietei stigmatizează pe
membrii actualului guvern cu acest
epitet neadmisibil într'o societate,
care se respectă?!

Prin ofența aceasta pare deja
decisă soarta sesiunii dietale, ce
se va deschide la 15 Septembrie
a. c., va să zică peste o săptămână,
câci ori cât de mult cinism vom
presupune la actualul guvern, tot
nu ne putem închipui, că baronul
Fejérváry și soții se vor prezenta
la o ședință prezidată de un băr-
bat, care i-a ofențat în asemenea
mod.

Nu-i vorbă, nici până acum n'a
oferit noua sesiune prospecte de
vre-o lucrare prielnică, căci vacan-
țele au trecut fără ca între tabere
să se fi făcut vre-o apropiere. Din
contră vedem, că dirigența coali-
ției a decis unanim prezentarea
propunerii de punere sub acuză a
actualului guvern.

Am văzut însă și că guvernul
lui Fejérváry face cele mai largi
pregătiri pentru a-și crea o anu-
mită popularitate în țeară prin un
program de guvernament, care
promite o serie de reforme radi-
cale, potrivite de a câștiga cel pu-
țin pentru moment guvernului o
aureolă de popularitate.

Și așa se vede, că sub farmecul
acestei aureole trecătoare a avut
de gând Fejérváry să dizolve dieta
prin decret regal și să înceapă re-
glementarea opozițiunii prin ale-
geri noi și repetite sub presiunea
baionetelor și a vulgului socialist,
până va reuși să-și aibă majorita-
tea de trebuință în dietă.

Și dl Justh pare că tocmai în
vederea acestei eventualități a

poată vorbi mai cuprinzător despre in-
flăcărata și nobila inimă românească
ce bate în ținuturile de peste munți?
Ca să-mi împac sufletul doritor de a
spune cât mai mult de această inimă
care a fost de atâtea ori nedreptățită
și ea să nu obosesc nici pe cititori, voi
cântă forma cea mai scurtă și mai cu-
prinzătoare în același timp.

Frumoasă și bogată țeară e Ba-
natul! De'ndată ce am pus piciorul
în acest ținut de a cărui faimă pome-
nese toți aceia cari înțeleg graul doi-
nelor noastre, aerul par'că s'a mai în-
dulcit, câmpiile s'au așternut cu holde
înalte de porumb verde și plin de
viață, cu lanuri întinse de grâu gal-
ben încovoiat de greutatea spicului, —
și inimile au început să se nalțe.

De pretutindenți răsunau glasuri
românești, cântece românești; privirile
ni-se opriau pe fețe românești, pe îm-
brăcămintele românești; totul aproape
e românesc în această țeară, afară de
funcționari și de steag.

Cu cât înaintam mai mult, cu atât
sufletul ni-se aprindea mai tare de pri-
veliștea ce i-se întindea înainte.

Și toată panorama asta încântă-
toare de tablouri naturale, toate vede-
rile splendide ce ne luau ochii, ne fer-

aruncat ofența cea gravă, ca să
taie de dinainte guvernului posibi-
litatea prezentării în dietă.

Adevărat, că baronul Fejérváry
auzind de vorbele lui Justh a
declarat — precum se anunță de
tot ce stau aproape de guvern —
că «nu există vorbă, care i-ar putea
atinge în respectul de sine, în sen-
timentul de onoare și în îndeplini-
rea datorințelor», dar cu toate
aceste situația creată prin ofența
lui Justh este atât de gravă, încât
e foarte greu de închipuit o
ședință a dietei, la care va
șede Justh pe fotoliul pre-
sidental și Fejérváry pe banca
ministerială.

Este adevărat și aceea că toc-
mai în toastul cu pricina a decla-
rat dl Justh, că este dator a fi
imparțial numai câtă vreme func-
ționează ca president și că prin
urmare critica ce o face nu a
făcut-o în acea calitate, dar tot
nu este cu puțință a despărți pe
un om așa în două, ca eventual
presidentul Justh să poată îndră-
mă cu succes la ordine în șe-
dința dietei pe acei deputați, cari
vor întimpină pe membrii guver-
nului cu vorba ce a dat-o în lume
dl Justh la banchetul dela Bat-
tonya.

Ar fi însă lucru înzadar a face
acum combinații despre mersul
primei ședințe a dietei, presupunând
cazul că — contrar îndatoririlor
impuse de bunul simț — vor stă
față-n față dnii Justh și Fejér-
váry, unul ca prezident al dietei
și celălalt ca șef de cabinet.

Vorbele dela Battonya însă,
primite de întreaga opinie publică
a coalițiunii cu aplauze, ne arată
adânca decadență a parlamen-
tarismului în Ungaria și tocmai
această decadență ne arată că o
mecu o clipă și apoi dispăreau gră-
bite, după cotituri de drumuri sau
șerpui de ape argintate.

Eră atât de natural lucrul acesta
și totuși ni-se părea neobicinuit. Avem
și în țeara noastră munți selbateci,
poziții, ce ne răpesc sufletul, localități
ce uimesc lumea, cari ne-au făcut de
atâtea ori să preamărim natura, dar
lacrimi nu ne-au stors. În munții bă-
nățeni se zbate însă un suflet zdrobit,
de stâncele lui e încătușat un Prometheus
ale cărui vaete și tânguirii îi umplu
văile și văzduhul, — e «dorul» romă-
nese înăbușit, e dorul unui popor în-
treg despre a cărui existență vorbește
firea întreagă și al cărui suflet a tre-
cut în sinul acestei firi. Iată de ce în
fața acestor vederi, ni-se părea că din
boare, din palpitarile firei, din mirosul
florilor se încheagă, ca un imn Dumne-
zeesc și solemn, un cântec înduioșător:

Munților ce vă faliti,
Că din aur vi-s croiți?
Astăzi, mâne, cine știe
Nu-ți fi și voi sărăcie!

Și lacrimile ne podidiau.

Cântând așezat, am străbătut ți-
nutul Banatului.

Un moment înălțător, de care multă
vreme ne vom aduce aminte cu drag,
l-am trăit la Caransebeș. Aci am fost

reformă radicală este indis-
penzabilă pentru a curăți at-
mosfera vieții publice de miezmele
otrăvitoare, cari au adus nu numai
parlamentul la acest grad de deca-
dență, ci au adus întreaga țeară
la marginea ruinului moral și ma-
terial.

Alegerea dela Bocșa. Comitetul
central al comitatului Caraș-Severin
a stabilit în ședința sa, ținută eri,
termenul de alegere pentru man-
datul de deputat al cercului Bocșa
pe 14 Septembrie n. a. c.,
va să zică pe de astăzi într'o săp-
tămână care este cel mai scurt
termen posibil.

President al alegerii va fi dl
advocat Simion P. Dessean.

Presidentul dietei a rostit Duminecă
la Battonya cu ocaziunea unui banchet
un discurs, în care a atacat vehement
guvernul, zicând între altele următo-
arele: Patruzeci și doi inși au respins
să devină ministri, numai acest neam
de gunoiu (szemétnépség) a luat
asuprași formarea cabinetului și dela
primul moment au avut tendința să
ascută și mai mult contrastul între Co-
roană și națiune. Nizuința lor e să în-
străineze Coroana dela coaliție și prin
aceasta dela aspirațiunile naționale. Ei
n'au scopul să împace lucrurile, ci să
poată rămâne ei cât de mult la pu-
tere. — Justh a trecut apoi la chestia
sufragiului universal zicând:
«Greața te cuprinde, când vezi că
oameni, cari abiă cu câțiva ani mai în-
nainte au declarat că sufragiul universal
ori unde se poate pretinde, numai în
Ungaria nu, și că cine îl pretinde în Un-
garia e trădător de patrie, acei oameni
aruncă în țeară sufragiul universal,
dar nu ca să-l realizeze, ci ca să vâre
un ic în corpul națiunii, ca să as-
muțe una contra alteia diferi-
tele clase ale națiunii. Ați putut
experia, că de câte ori a început să
prindă putere în Ungaria vre-o aspira-
țiune națională, în acel moment *Habs-
burgii s'au nizuț să asmuțe una*

întimpinăți de reuniunea locală de cân-
tări de sub presidenția d-lui Velcu.
Corul acestei reuniuni, strâns în jurul
unui steag frumos împodobit, și con-
dus de dl Velcu, ne-a primit în urale
și cântece românești. Nici odată nu
mi-s'a părut mai dulce limba noastră
și mai cuprinzătoare cântecele popo-
rului decât atunci, când le-am auzit în
țeară străină, cântate de frați de-ai
noștri, sub supravegherea și admirația
străinilor. Toate inimile băteau în
același ritm, ochii tuturor erau aprinși
de aceeași flăcărie. Când cele din urmă
accente din «Pe al nostru steag» s'au
stins în urale entuziaste, un fior cald
ne-a scuturat pe toți, umplându-ne
ochii de lacrimi. A fost un botez sfânt
și înălțător al înfrățirii noastre artistice.

Cătră seară am ajuns la Lugoj,
unde ni-s'a făcut o primire împărătească.

La gară am fost întâmpinați de o
mulțime imensă, strânsă în jurul corului
de sub conducerea valorosului artist,
I. Vidu. După ce s'au rostit, din
amândouă părțile, cuvântări calde, dar
scurte, de bună venire, am pornit în
rânduri străne spre biserică, cu muzica
și corul în frunte și conduși în urale
de mii de oameni.

După ce ni-s'a slujit un Te-Deum
la catedrala «Adormirea», — o biserică

contra alteia diferite clase, confesiuni și naționalități ale Ungariei. Guvernul continuă acum această politică tradițională austriacă. Nici de aceea nu trănesc, ca ei înșiși să înroleze clasele, neamurile, ca în 15 Septembrie să asedieze dieta. Când astfel stau lucrurile, e înzadar orice amenințare, orice promisiune, noi nu ne vom spăria, vom sta acolo și mai bine murim. Trăiască Ungaria liberă».

Criza ungară și iaponezii. «Allg. Zeitung» din Viena zice că îndată după încheierea păcii între Rusia și Iaponia, Majestatea Sa Împăratul și Regele nostru s'a pronunțat despre criza ungară astfel: «Să sperăm, că pacea dela Portsmouth nu va rămâne fără influență asupra crizei ungară. Eu sper, că ceea ce a fost posibil între Ruși și Iaponezi, și la noi va fi posibil. Coaliția maghiară poate lua exemplul dela Iaponezi și poate vedea, că una dintre cele mai frumoase însușiri e moderațiunea».

Pentru sufragiul universal. Duminecă s'a ținut la Budapesta un meeting în favorul sufragiului universal. S'a primit o rezoluțiune, prin care e provocată dieta să realizeze imediat sufragiul universal secret și după comune. Meetingul n'a fost convocat de socialiști, dar s'au prezentat la adunare atâția socialiști, încât când referentul Arpad Kardhordó a prezentat o nouă moțiune, prin care se exprimă Regelu încredere, devotament și iubire, socialiștii au început să facă sgomot mare și să fluere. Astfel moțiunea a doua n'a mai fost pusă la vot. Tot Duminecă s'au ținut pentru sufragiul universal adunări socialiste în 11 orașe ale țerii.

Lupta coaliției contra guvernului.

Comitetul executiv al coaliției opoziționale a ținut Marți ședință sub prezidiul lui Fr. Kossuth. Despre conferință s'a dat un comunicat oficial, în care coaliția își exprimă consternațiunea pentru faptul, că la adunările socialiste se pune la cale eventuala ținutură a libertății de practicare și legislațiune a dietei. «Unanim a decis comitetul, că va recomanda partidelor coalitate punerea sub acuză a guvernului prezent și pentru redactarea propunerii de punere sub acuză a exmis o comisie constatătoare din membrii: Apponyi, Bánffy, Darányi, Zichy Aladár, Polónyi, Holló și Vázsonyi.

S'a luat apoi la desbatere sufragiul universal. Vázsonyi e de părere, că și coaliția trebuie să ia poziție pentru sufragiul universal. Declară, că ori voeste coaliția sufragiul universal, ori

mai încăpătoare decât toate cele din București, — de întreg clerul gr.-or., în frunte cu sfinția sa protopopul Dr. Popovici, am fost conduși la grădina «Concordia» unde ne așteptă masa. Până și feul cum ni-s'a servit această masă a fost cât se poate de mișcător. În toate părțile se vedeau urmele obiceiurilor patriarhale ale strămoșilor noștri, atât de scumpe celor ce le cunosc.

Corul reuniunii locale ne-a cântat, după obiceiul strămoșesc, o rugăciune, pe care am ascultat-o în picioare, inimosul luptător naționalist, Dnul Coriolan Brediceanu, ne-a urât bună venire, iar noi ne-am ospătat din belșug, tot după obiceiul strămoșesc.

Am fost încartierați apoi pela familii cari ne-au primit și tratat părintește. Fiecare se grăbiă să ne omenească cu de toate bunătățile, așa încât până și cel mai sărac se siliă să facă impresia că din prisosul belșugului ne ospătează.

A doua zi dimineată corul soc. «Carmen» împreună cu al lui Vidu, au cântat la catedrală, la care se strânsese o mulțime de lume, din care foarte multă din împrejurimi. Cu prilejul acesta am putut dovedi cultura muzicală ce o au Lugoienii și chiar oamenii dela țeară. Terani simpli la vorbă și port pricepeau și gustau muzica așa cum puținii orășeni de-ai noștri o gustă și o pricepe.

nu — dânsul va prezenta în chestia sufragiului universal propunere în dietă. Polónyi atacă vehement pe Vázsonyi. Zice, că extinderea dreptului de alegător trebuie să se facă numai în măsura stabilită în adresa coaliției către Tron. Rakovszky și Zichy Aladár sunt contra sufragiului universal peste tot. Conte Eugen Zichy e de părere, că numai cel ce știe celi și scrie unguște să aibă drept de vot. Andrassy e contra sufragiului universal.

Deciziune nu s'a luat, ci s'a ales o comisiune compusă din: Andrassy, Apponyi, Bánffy, Kossuth, Zichy Aladár și Vázsonyi pentru studiarea chestiunii și prezentarea unui raport în afacere.

Congrese.

Duminecă și-au început la Budapesta lucrările lor două congrese internaționale: congresul în chestia regimului penitenciar (al VII-lea) și congresul veterinar (al VIII-lea). La ambele congrese au venit reprezentanți din toate statele civilizate, și anume: din Statele Unite, Franța, Anglia, Germania, Italia, Rusia, România, Iaponia, Grecia, Bulgaria, Norvegia, Suedia, Mexico, Saxonia, Olanda, Elveția, Kuba, și în fine din Austro-Ungaria.

Din România a venit la congresul în chestia regimului penitenciar I. Herovanu, profesor la universitatea din Iași, iar la congresul veterinarilor Locusteanu, directorul academiei de veterinari din București, Babeș profesor la universitatea din București și Furtună, inspector suprem al serviciului veterinar român.

Ambele congrese s'au deschis în sala Academiei maghiare. Maj. Sa a fost reprezentat prin arhiducele Iosif.

President al congresului în chestia regimului penitenciar a fost ales Iuliu Rickl, consilier ministerial la Budapesta, iar president al congresului veterinar a fost ales ministrul de agricultură A. György, care a salutat pe membrii prezenți în limbile: maghiară, franceză, germană și engleză.

Presidentul congresului în chestia regimului penitenciar Iuliu Rickl a atins în discursul său de deschidere următoarele chestiuni:

«Fără îndoială e necesar a face obiect de examinare intensivă factorii faptei punibile, pe făptuitorii, caracterul lor, apoi relele existente morale, economice, culturale și sociale, din cari se nasc faptele punibile; fără îndoială e necesară la executarea pedepsei individualizațiunea ridicată așa de mult în planul prim; sunt de însemnătate primordială dispozițiunile pre-

La ceasurile 7 seara, corul lui Vidu cu muzica pompierilor și steagul reuniunii s'a dus la locuința d-lui Leon Ghika, președintele soc. «Carmen», unde i-au făcut o frumoasă «serenadă». I-s'au cântat mai multe coruri românești, s'au ținut câteva cuvântări și apoi mulțimea s'a împrăștiat, făgăduindu-și întâlnire seara în grădina «Concordia» unde a avut loc Concertul.

La acest Concert a alergat lumea de pretutindeni, așa încât oameni doritori s'asculte glasuri de peste munți, să se încălzească de accentele unor frați aduși de dorul artei românești, au umplut toate sălile «Concordiei», au umplut și grădina foarte încăpătoare; fiecare se mulțumia cu un loc cât de rău numai să poată auzi, să poată sorbi din aer parfumul sănătos, armonia dumnezească a cântecelor noastre naționale care astăzi a ajuns să fie sevă hrănitoare a tulpinei românești, trăsura de unire înaltă a Românilor de pretutindeni, dovada netăgăduită a frăției lor și comoara cea mai scumpă pe care nici un decret al soartei n'ar putea-o înstrăina.

Astfel programul Concertului s'a executat în mijlocul unui entuziasm aprins, fiecare bucată eră bisată prin stăruința publicului, care ar fi dorit să țină cât de mult serbarea aceasta ce le mângăia și le ridică sufletul. În

ventive, mai ales educațiunea poporului, lățirea moralității și religiozității, crearea de diferite institute speciale și aziluri, ajutorarea robilor, apărarea contra cersitoriei, contra vagabundării și contra alcoolismului, educația și îndreptarea criminalilor minoreni și a micuților părăsiți sau amenințați prin degenerațiune morală. Acesta e câmpul uriaș al lucrărilor noastre grele, al cărui hotar e dincoace apărarea copiilor și condamnarea condiționată, dincolo însă munca silnică pe viață și pedeapsa de moarte.

«În interesul susținerii ordinii sociale trebuie să facem tot ce e posibil, ca să prevenim după puțină crimelor, sau cel puțin să ținem numărul lor, să fie pedepsiți — neluând în considerare temnița pe viață și pedeapsa de moarte dictată pentru apărarea societății — numai aceia, la cari pedeapsa are efect bun, pedeapsa de închisoare să se execute cu deplină rigoare, dar în mod uman, ca criminalul condamnat să se rentoarcă între tovarășii săi îmbunătățiți sufletește, iar trupește să rămână capabil de lucru, fără boală molipsitoare și cu organismul întreg și sănătos. Nici cruzimea nepractică, nici blândeța prea mare, nici umanismul fals, cari sunt pretinse din multe părți, nu trebuie să schimbe moderațiunea noastră înțeleaptă sau să dezarmeze zelul nostru.

«În dreapta cu paloșul zdrobitor al Justiției, în stânga cu semnul sfânt al iubirii de oameni înaintăm în labirintele crimelor, ca să salvăm ce se poate salva și să pedepsim practic pe cel ce inomis trebuie pedepsit».

Iar presidentul congresului veterinar, ministrul Andreiu György, atinge în discursul său de deschidere următoarele chestiuni practice: asigurarea animalelor, serviciul sanitar pe seama animalelor, apărarea contra tuberculozei, boalei de gură și de unghii, epidemiei de porci și turbărei, apoi chestiunile teoretice: oltoiri cu serum, imunizarea contra epidemiilor, etc.

Seara a avut loc recepțiune la arhiducele Iosif în palatul regal din Buda.

Luni congresele și-au început lucrările.

O secțiune a congresului în chestia regimului penitenciar s'a ocupat cu clasificarea morală a arestanților tineri. S'a primit propunerea, ca arestanții tineri să fie clasificați în două clase: o clasă separată pentru cei mai stricați și alta pentru arestați tineri nu de tot corupți. Ceilalți arestanți să fie împărțiți în 3 grupe: cei cu purtare de model, cei cu purtare bună și cei indi-

deosebi, succes strălucit a avut d-ra El. Bonciu, ca solistă, originară din Lugoj, pe care compatrioții săi au sărbătorit-o în mod deosebit, făcându-i «serenadă» la locuință. Triumful maestrului Kiriac însă a fost desăvârșit. Frații noștri din Bănat s'au convins că și în România liberă sunt oameni iubitori de muzică națională, oameni cari o înțeleg și o cultivă artistic. Cu prilejul acesta, s'a sfârșit legenda creată de rău voitori și împrăștiată printre cei de peste munți, că sub boltile Ateneului, această casă națională, n'a răsunat până acuma nici un accent românesc.

Concertul s'a sfârșit cu danțuri de tot felul, din cari «Lugojana» s'a jucat cu mai multă plăcere și însuflețire. «Lugojana» e un joc foarte simplu, cu ritm viu și se joacă mai ales în doi. Pe cât se pare mai toate localitățile de seamă au câte un joc caracteristic, care poartă numele diferitelor comune sau orașe. Așa, de pildă, sunt: Lugojana, Ardoleanca, Selișteanca, etc. Ziua a treia am întrebuintat-o vizitând orașul și instituțiile de capetenie ce-l împodobesc.

(Finea va urmă).

ferenți. Pentru toate clasele scopul este îmbunătățirea morală și educațiunea. Pentru cei îmbunătățiți trebuie organizat un patronaj.

În o altă secțiune a acestui congres s'a discutat chestiunea: cum să fie suprimate tuberculoza de plumă în închisori.

Congresul veterinarilor s'a ocupat în prima ședință cu asigurarea animalelor. Consilierul ministerial Melchior Szánthó e de părere, ca statul să plătească despăgubire pentru vitele infectate cu morburile lipicioase. Statul să ordoneze oltoirea obligată a vitelor infectate și să se creeze institute comunale pentru asigurarea vitelor. La chestiunile aceste s'a încins o viuă desbatere.

PACEA.

Tratatul de pace e gata și alaltăeri a fost subscris. Tratatul conține 15 articole și 2 articole adause. Părțile mai principale ale tratatului sunt:

Se constată restabilirea prieteniei și păcii între Rusia și Iaponia.

Rusia recunoaște interesele preponderante de natură politică, militară și economică ale Iaponiei în Corea.

Atât Rusia cât și Iaponia scot trupele lor din Manciuria în decurs de 18 luni. Pentru păzirea liniei ferate fiecare parte are dreptul să lase în Manciuria numai 15 soldați la 1 km.

Drepturile Rusiei, ce le-a avut asupra Portului-Arthur și portului Dalny și asupra teritoriilor și apelor învecinate, trec asupra Iaponiei.

Calea ferată din Manciuria se împarte între Rusia și Iaponia, dar linia ferată trebuie folosită numai spre scopuri comerciale și industriale.

Rusia predă Iaponiei partea sudică a insulei Sachalin.

Iaponia obține drepturi de pescuit în mările Ochotski și Behring.

Rusia și Iaponia își redau reciproc prizonierii și își plătesc reciproc spesele avute cu întreținerea prizonierilor.

Ratificarea tratatului va avea loc în termen de 50 zile.

E interesant, că chiar după încheierea păcii au avut loc pe câmpul de războiu câteva lupte destul de violente.

Informațiuni.

Hymen. Dl Petru Simtion din Arad și d-soara Anuța Ionean din Macea se vor cununa azi Joi la 7 Septembrie 1905 st. n. orele 5 d. m. în sfânta biserică gr.-ort. rom. din Macea. Felicitările noastre!

Fidanțare. D-soara Eva Ogrin din Lugoj, dl Nicolau Velcu din Caransebeș, — fidanțați. Felicitările noastre.

Fundațiunea Gozdsu. Reprezentanța fundațiunii lui Gozdsu a votat pentru anul școlar 1905/6 stipendii în suma de 82,037 cor. 93 bani la 167 tineri români gr.-or., și anume: 37 rigorozanți, 54 juriști, 17 mediciniști, 10 stud. în filozofie, 11 stud. în tehnică, 2 stud. în agricultură, 1 stud. în farmacie, 3 stud. în silvicultură, 4 stud. la școale comerciale, 2 stud. la academia veterinară, 13 cadeți și 13 studenți la școale medii. Dintre stipendiștii vechi 7 au ajuns doctori în drept, 3 în medicină.

„Corda Fratres“. Duminecă s'a deschis la Lüttich congresul internațional al studenților, organizați în societatea «Corda Fratres». La congres s'au prezentat și mulți delegați români, cari au să lupte mult contra studenților maghiari, cari voesc organizarea studenților după state, pe când Românii, Italianii, Polonii, etc. voesc organizarea după naționalitate, adică Românii din Ungaria să nu se grupeze în sinul societății «Corda Fratres» alături cu Maghiarii, etc., ci să se grupeze cu studenții români din România, Macedonia, Bucovina, Basarabia, etc.

Dela școalele noastre. Demisionând domnișoara Eva Ogrin din postul de învățătoare la școalele noastre gr. or. române de fete din Lugoj, a fost numită învățătoare suplinitoare d-soara Sidonia Viția, iar directoare la internatul de fete a fost numită domnișoara Sofia Florescu.

D-șoara Eugenia Bárdossy a fost numită profesoară la școala de stat superioară de fete din Timișoara.

Oaspeți de manevră. De două zile mișună stradele Lugojului de soldați și ofițeri, fiind în Lugoj și jur învecinate regimentele de infanterie Nr. 29, 43, 46 și 101, precum și regimentul Nr. 12 de husari. Avem și două orchestre militare, o plăcere mai rară în orașul nostru. Eri d. m. a concertat în piața orchestra regimentului 29 și seara în sala mare a otelului «Concordia». Orchestra regimentului 46 a concertat la «Bărâci», unde sunt învecinate mulțime de ofițeri și soldați.

Zăpadă. Pe muntele Pietrosu, înalt de 2300 metri, care face parte din munții Năsăudului, a nins Marți mult.

Nu se mai plătesc dări. În urma stării de «ex-lex», s'au plătit în luna August în caselle din Budapesta ale statului 4 milioane cor. dări de stat. Aproape toate aceste dări sunt dări de venit după casele date în chirie. Altfel de dări nu s'au plătit aproape de loc. Oamenii mai săraci nu mai plătesc dare. Dela 1 Ianuarie până la 31 August s'au plătit în caselle statului din Budapesta aproape 21 milioane dări de stat, cu peste 8 milioane cor. mai puțin decât în aceleași luni ale anului trecut. Numărul persoanelor, cari au plătit, e de 103.828, cu 50.706 mai puține ca în anul trecut.

Congresul șahiștilor la Barmen. La congresul șahiștilor, ce s'a ținut zilele aceste la Barmen, au avut loc 2 întreceri mari în jocul de șac. În prima au câștigat premiul prim și al doilea (1500+1000 mărci) David Janowski din Paris și Geza Maróczy din Budapesta. În a doua a luat premiul prim (1000 mărci) Fleischmann din Budapesta, iar premiul al doilea (700 mărci) Rudolf Svidersky din Lipsca.

Starea recoltei în România. Starea temperaturii după o scurtă ploaie a revenit iar la călduri tropicale și la secetă sărăcitoare. Recolta de grâu e foarte îmbucurătoare, ea e mai îmbelșugată decât în anul trecut, dar în calitate destul de schimbăcioasă și cu greutatea naturală mijlocie sub greutatea normală. Încercările de grâu sunt însemnate, mai ales pentru Belgia și Holanda. Semănăturile de porumb s'au mai îndreptat, așa că până acum pentru consumarea lăuntrică pare că va fi îndestulătoare, ba poate va da chiar un prisos pentru export. Dacă timpul secetos va mai urmă mult timp, atunci consumarea grâului va spori și se va exporta mai puțin grâu. Recolta rapiței, cât a fost, foarte bună a fost. Orzul și ovăsul au desamăgit orice speranță. Recolta viilor, după cât se pare, va fi de o bună calitate, dar nu prea îmbelșugată.

Procesul de divorț al prinocipei Luiza. intentat de bărbatul ei Filip de Koburg, se va pertracta la tribunalul din Gotha la 16 Septembrie. Princesesa a intentat și ea proces de divorț contra bărbatului seu, dar ea l-a intentat la judecătoriiile din Ungaria, pe motiv că prințul Filip de Koburg e cetățean ungar. Reprezentantul Luizei în procesul de divorț e avocatul Dr. Soma Visontai din Budapesta.

Alcoholismul în Rusia. În orașul St. Petersburg, capitala Rusiei, mor în stare de beție an de an cam 200 oameni, ear 300 mor în urma boalelor cauzate prin beție. Numărul oamenilor beți, cari au fost găsiți pe stradă și transportați la poliție a fost enorm, și anume în 1901: 54.900, în 1902: 52.490 și în 1903: 55.239. Ce deosebire e în privința alcoholismului între Germani și Ruși, vedem de acolo, că în Berlin tot al 315-lea om se îmbată, pe când în Rusia tot al 23-lea om e bețiv.

Un măr interesant se află în grădina cojocarului Vasile Diaconovici din Bocșa-montană. Mărul, în urma diferitelor oltoiri și oculări, a produs nouă (9) soiuri diferite de mere. Mulți se duc să vadă mărul interesant.

Foamete în Rusia. În Rusia a început o foamete cu mult mai teribilă ca în 1891. În 22 comitate nu s'a produs nici o recoltă și magazinele de grâu de rezervă sunt dejă goale. Poporul moare de foame. Statul a împărțit bu-

cate de sămânță în preț de 4 milioane ruble și acum va trimite un milion de ruble ca ajutor în provinciile dela Sud-vest. Dar ar trebui cel puțin un miliard de ruble.

Ungureni ajunși milionari în America. Între americanii milionari sunt câțiva și delanoi. Astfel negustorul Dumitru Lujanovics, născut în Orșova, a emigrat mai de mult sărac la New-York, și având noroc, acum are avere de mai multe milioane, câștigate prin diferite întreprinderi industriale. Un altul, Alexandru Rafuilovits din Bacica, candidat de profesor, a ajuns în Brasilia mai întâiu profesor de gimnaziu, apoi profesor la universitatea din Buenos-Ayres. Pe lângă profesură s'a ocupat și cu diferite întreprinderi de negoț și acum e milionar mare. Aceste 2 cazuri, și altele, n'au să amăgească însă pe Românii noștri a emigră la America, căci acum sunt și acolo vremile schimbate, traiul e scump și muncitorii tare greu capătă de lucru și lucrul e greu și împreunat cu multe primejdii.

La petrecerea diurniștilor din Lugoj, ce a avut loc în 2 Septembrie n. la otel «Concordia», au intrat următoarele oferte și suprasolviri: Episcopul Dr. Vasile Hossu 10 cor. Parohul rom. cat. Miksa Pataky 5 cor. Dr. Alex. Blaszuty, Dr. Mor Deutsch, avocați, și Stefan Zakariás, jude la tribunal câte 3 cor., Ioan Budințian, Dr. Iuliu Rosenthal, avocați, Ferd. Rieger, Lud. Vértess farmaciști, Carol Jusitz jude de tablă, Geza Potyondy jude de tribunal, Dr. Dem. Florescu protonotar orășene, Dr. Cornel Jurca și Dr. Aurel Vălean, avocați, câte 2 cor. Dr. Iuliu Komjáthy, Dr. Coloman Rác, juzi de tribunal, Dr. Benő Sternheim, Dr. Rudolf Handler, Dr. Gál János avocați, Dr. Richard Fischer cand. de adv., Iosif Weisz argăsitor, câte 1 cor.

Defraudare de jumătate de milion. La o fabrică din Silezia de sus a defraudat conducătorul fabricii, Hugo Spiegel, 500.000—700.000 mărci, apoi a fugit în Elveția.

Explozie de dinamită. În Barcelona din Spania a explodat Duminecă o bombă de dinamită pe promenada orașului. Două femei au căzut moarte. Zece oameni au fost răniți mortal, ear 8 au fost răniți greu. Toate ferestrele dela edificiiile din apropiere s'au spart. Cine a fost atentatorul, nu se știe.

Colera. În Galiția a obvenit un nou caz de coleră, cu totul 3. În Prusia s'au întâmplat la 3 Sept. 13 îmbolnăviri noi de coleră, între cari 3 s'au sfârșit cu moarte, ear în 4 Sept. alte 10 îmbolnăviri și 3 cazuri de moarte. Numărul total al cazurilor de coleră în Prusia e până acum de 66 îmbolnăviri și 23 decese.

Foc uriaș. La Adrianopol a bântuit la 2 Sept. foc uriaș. Au ars 1200 case, între cari mai multe biserici și școli. Între cei cari au suferit pagube în urma focului se află și mulți austrieni și ungureni.

Țară nouă. Ducele de Orleans mergând cu mai multe năi și cu mai mulți tovarăși să facă descoperiri mari în Grönlanda, a descoperit la 27 Iulie a. c. o țeară nouă, necunoscută până acum, pe care a botezat-o «Țeară a Franciei» (Terre de France).

Erupțiunea unui vulcan. Micul vulcan de pe insula Stromboli (la nordul Siciliei) a erupt dintr'odată cu putere grozavă. Din craterul vulcanului s'a ridicat o columnă de fum înaltă de 500 metri. Torente mari de lavă ferbinte se revarsă pe coaste la vale și curg în mare. Frică mare a cuprins pe locuitorii insulei, cari fug unde pot, să-și salveze viața. Toate sămănăturile insulei au fost nimicite.

Dela școalele medii gr.-or. române din Brașov.

Inștiințare pentru anul viitor.

Anul școlar 1905—1906 se va începe în 1 Septembrie st. vechiu 1905, adică în 14 Septembrie st. n. Părinții cari doresc a-și da copiii la aceste școale, sunt poftiți a se prezentă cu fiii sau cu fiicele lor în cancelaria direcțiunilor respective în zilele de 1, 2 și 3 Septem-

vrie v., adică 14, 15 și 16 Septembrie st. n. pentru inmatriculare. — Școlarii, cari se inmatriculează primadată la școalele noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, extras de botez și certificat de revaccinare. Testimoniul școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se inmatriculă, așadar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școalele noastre.

În 30, 31 August și în 1 Sept. v. dela 8—12 oare a. m. și dela 3—5 oare d. m. se vor țineă examenele supletorii și de emendare. Cei-ce s'ar prezentă mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Toți școlarii, cari intră în prima gimnazială sau I reală, pot fi supuși unui examen de primire conform normativelor existente. Examenul de primire se va țineă în 31 August v. 1 și 2 Septembrie v.

Notă. — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu au învățat limba grecească, au să fie supuși unui examen de primire din limba grecească.

Didactrul în gimnaziul inferior și școala reală este de 24 coroane pe an, ear în gimnaziul superior (cl. V—VIII) de 40 coroane pe an. — Cei inmatriculați pentru primadată mai plătesc odată pentru totdeauna o taxă de primire de 8 coroane. Școlarii neromâni plătesc didactrul, taxa de primire și taxa pentru fondul de penziune duplu. Taxa pentru fondul de penziune este în gimnaziul superior 10 coroane, ear în gimnaziul inferior și școala reală 6 coroane (cei scutiți de didactru plătesc ½ din această taxă); taxa de testimoniu și de anuar e de 3 coroane (cei scutiți de didactru plătesc numai 2 coroane); ear taxa de bibliotecă este în clasele inferioare 60 bani, în cele superioare 1 coroaă. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V și VI gimn. 1 coroaă, pentru cl. VII și VIII gimn. 2 coroane).

Didactrul se poate plăti în 2 rate semestrale: ½ la înscriere, ear ½ la începutul semestrului II., dar celelalte taxe se plătesc deodată și întregi cu ocaziunea înscrierilor.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactru, trebuie să-și înainteze petițiunile lor la mâna dlor profesori de clasă respectivi până în 30 Septemvrie stil vechiu.

1) Îndreptățiți a petiționă sunt acei școlari săraci, cari au moralitate bună și nota generală din studii foarte bine sau bine.

Cu nota suficient pot fi scutiți numai acei elevi, cari sunt din Brașov și cercetează clasa I și II gimnazială sau reală.

2) La petițiune se aclude atestatul de paupertate al oficiului comunal, vidimat și de parohul local.

3) Cei-ce vin dela alte școale au să accludă și testimoniu de clasă ultim.

Direcțiunea școlară.

Calendar.

Am primit:

Calendar pe anul dela Hristos 1906, apărut în Arad la tipografia diecezană gr.-or. română. Afară de partea calendaristică cuprinde: Ce să facă economul în fiecare lună, casele domnitoare, târgurile, taxele postale și telegrafice, șematismul metropoliei rom. gr. or. din Ungaria și Transilvania în general și al diecezei Aradului în special. Partea literară conține: Date și obiceiuri la nunta, Din bătrâni prolog în versuri de Maria Cioban, Din luptele vieții de I. Groșorean, Românca dela Grivița, de V. Alecsandri, Cine a adus beția în lume, poveste poporală de Leo Tolstoi, Podul înalt (fragment) de Stefan O. Iosif, Insula Șerpilor de Carmen Sylva, Cine-i Nuhăm, anecdotă poporală de Th. D. Speranță, Boerașul de Ioan Pop Reteganul, Cântec de Maria

Popovici, O zi de Duminecă la sate, tablou de Petru Popa, Doine și hore, Povestiri de G. Tulbure, Plușgarii, poezie de Oct. Goga, Din viața noastră, de Petru E. Papp, Articoli economici, glume, varietăți, câteva ilustrațiuni, etc. Prețul 40 bani.

VARIETĂȚI.

Producția de bere în Europa.

Mai cred, că în Germania se produce și se bea cea mai multă bere. Dar nu este așa. Germania are 56.400.000 locuitori și un teritoriu de 540.743 kilometri pătrați; în Germania sunt peste 12000 fabrici de bere, cari produc 70 milioane hectolitri de bere; consumația de bere însă nu e cea mai mare, ba aici nu sunt în Germania cele mai mari fabrici de bere, ci în Anglia. În Anglia sunt numai 5600 fabrici de bere, cari produc însă 60 milioane hectolitri bere. Anglia are 42 milioane locuitori, cari cuprind un teritoriu numai de 314.000 kilometri pătrați. Dacă luăm în considerare producția de 60 milioane hectolitri, din care puțin se exportează, putem zice, că în Anglia se beau pe an 50 milioane hectolitri bere, adică nu cu mult mai puțin ca în Germania care are însă 56 milioane locuitori; astfel putem zice, că oamenii beau mai multă bere în Anglia, decât în Germania. Mai multă bere se bea în Belgia. Belgia are teritoriu numai de 30.000 kilometri pătrați, dar numărul locuitorilor e de 7 milioane și în 3000 fabrici de bere belgiene se produc 14 milioane hectolitri de bere; afară de aceste se mai importează din Germania, Anglia, Luxemburg vre-o 6 milioane hectolitri, astfel că în Belgia s'au beut în anul trecut 20 milioane hectolitri de bere. Din berea produsă în Belgia nu se exportează nimic. Belgienii consumă de 3 ori mai multă bere decât Germania și de 15 ori mai multă decât Franca și de 40 ori mai multă decât Italia. Italia nu consumă pe an mai mult de 600.000 hectolitri. Peste tot Belgia e cea mai bețivă țară din lume. Rachiul consumă și mai mult decât bere. Aici se fabrică bere de cele mai felurite colori și soiuri, dar în schimb nicăiri nu se falsifică așa de mult berea, ca aici.

Statistică interesantă publică ministeriul francez de agricultură. Germania are 242000 funcționari și impiegați de postă, telegraf și telefon, Statele Unite au 239000, Anglia 184000, Franca 81600, Austro-Ungaria 59000, Rusia 57000.

Cursul pietei Lugoj.

Marfa	greutate		
	greutate	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14	40
» de mijloc	85	13	60
Săcară prima calitate	80	12	—
» de mijloc	75	11	60
Orz prima calitate	80	10	60
» de mijloc	75	10	—
Ovăș prima calitate	45	11	—
» de mijloc	40	11	60
Cucuruz prima calitate	85	16	80
» de mijloc	85	16	40
» nou	10	—	—
Făină 0.	75	27	60
» prima	72	26	80
» albă	70	26	—
» brună	68	25	40
Orez	1	40	48
Gris	80	32	—
Arpăcaș	70	36	56
Mazăre	90	40	48
Linte	85	40	48
Fasole	80	34	36
Mălăiu mărunț	70	—	40
Cartofi	—	9	10
Fân prima calitate	—	4	—
» de mijloc	—	3	50
Paie	—	1	20
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	4	40
» de Petroșeni	—	4	—
Oloi de rapiță	—	80	96
Lumini de stearină	—	80	84
» topite	—	—	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	20
» II.	—	1	12
Unsoare de porc	—	1	76
Sămânță de chimin	—	84	—
Sare, bucăți	—	22	—
Zăhar	—	92	—
Vin	—	80	—
Spirit I.	—	15	—
» II.	—	14	—

Pravul Bauer

patentat

- Mijloc excelent și sigur
- pentru combaterea incendiilor
- probat și aprobat
- de autoritățile publice
- se poate căpăta
- în cantități mici și mari
- la ferăria

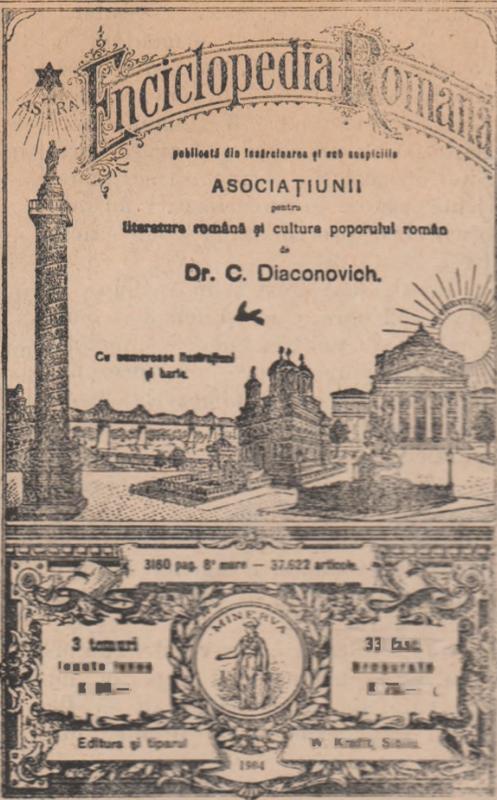
Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-64)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Medalia de aur dela Expositia științifică din Bucuresci, 1903.

Dela căpitanul polițial al orașului Lugoj.

INSTITUTUL MODEL

DE FETE

din Turnu-Severin.

Directoare: d-na Maria P. Marinescu născ. Broșteanu, licențiată în filologie.

Acest institut-model împreună cu grădina de copii, intră în anul al 3-lea de existență. În el se pune mare pond pe limba română și dezvoltarea sentimentului național în tinerile fete, cari își primesc educația în acest institut. Se pune mare pond și pe limbile: franceza și germană, precum și pe dezvoltarea sentimentului religios.

Sunt 2 cursuri: cursul primar și liceal.

Elevele, cari se înscriu la institut, pot absolva aici întreg liceul (8 clase) și atestatele, ce le vor primi, sunt echivalente cu atestatele liceelor de stat.

Se va mai învăța: lucru de mână, croitul, cusutul, brodăria, etc., apoi pian, muzică, pictură, dans, gimnastică, gospodăria.

În grădina de copii se primesc elevi și eleve dela 3—7 ani. O profesoară diplomată din străinătate este angajată pentru supraveghierea și educația copiilor.

Conversația la toate cursurile se face numai în limba franceză și germană.

În institut se primesc eleve: externe, semiinterne și interne. Fiecare elevă trebuie să prezinte la înscriere: act de naștere, de vaccina și atestat de pe clasa precedentă, dacă a mai fost la școală.

Taxele sunt: 1) la cursul liceal inferior: pentru elevele externe câte 250 lei pe an, semiinterne 350 lei, interne 600 lei; 2) la cursul liceal superior, externe: lei 400, semiinterne lei 500, interne lei 700. Pentru pian separat 100 lei pe an. 3) Pentru grădina de copii: externe 6—10 lei pe lună, semiinterne 25 lei pe lună, interne 400 lei anual. Red. (3-3)

Lămuriri detaliate da directoarea institutului

Maria P. Marinescu

născ. Broșteanu.

Îmi iau voia a atrage luarea aminte a On. mușterii pentru cumpărăturile de toamnă asupra depozitului meu de mărfuri, bogat asortat, și în deosebi asupra

Nr. 166 (10-9)

frumoaselor novități

în tot soiul de materii pentru dame, postavuri netede (sadea) în toate culorile, mare asortiment în barchent, plapomi, perdele, covoare, fețe de mese,

Pânze și șifoane

în fir subțire și gros, calitate recunoscută de cea mai bună dela Benedict Schroll & Fiu.

Partie de pânză, bucata 23 metri, fl. 7.—

Mare asortiment stabil și cu prețuri ieftine în lingerie de dame și bărbați, ciorapi lungi și scurți.

Mare asortiment în mărunțisuri și obiecte de galanterie, precum și pentru toate cele trebuincioase la croitorie, pentru garniseli și căptușiri de rochii.

Rufărie completă pentru studenți.

Rugându-vă a vă convinge de prețurile mele ieftine și serviciul solid, semnez cu distinsă stimă:

Ferdinand Neiszer.

Lugojul germ., la capul podului de fer.

Publicațiune.

Pentru încungurarea și evitarea pericolului mare ce amenință pe locuitorii acestui oraș, țin de lipsă a face atent publicul, că în zilele din urmă de repețite-ori s'a ivit turbul la câni și pisici (mâțe), și în interesul bine priceput al fiecărui locuitor sunt provocați toți aceia, cari țin la casa lor câni și pisici, ca dispozițiile înșirate mai la vale să le efeptuească cu cea mai mare conștientozitate cu atât mai vârtos, că din cazurile de mușcături obvenite adeseori se poate deduce că toate pisicile și câinii de pe teritoriul orașului Lugoj sunt inficiați de boala turbului.

1. Toți câinii să se țină legați.
2. Câinii pe stradă să se poarte legați de stoaară și provăzuți cu botniță.
3. Dacă observă cineva vre-o boală cât de mică la câne sau pisică, să o anunțe fără amânare la poliție.
4. Dacă va umbia la cară prin curte pisică sau câine stramb, vagabund, să anunțe deloc poliție, ca să se poată fără amânare nimici acele animale.
5. Fiecare să și țină pisica închisă, să o grijască și să o hrănească îndestul.

Luând în considerare, că aceste dispozițiuni de apărare se cuprind în articolul de lege VII. din anul 1888 călcarea acestor dispoziții se va pedesi aspru.

P. P. 28 (3-1)

Prohászka Antal,
căpitan de poliție.

Reclama

Reclama stabilă, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dătător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai eștin, te poți informa la

Expediția de anunturi

Iulius Leopold

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54.

unde se poartă grije cu deosebită cunoștință specială în mod conștientos, punctual și eștin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provinciă și din străinătate, precum și în calendare.

Preliminare de spese si planuri gratis.

Red. (x-35)

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bântuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Numeri singuratici din ziarul „DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile Adolf Auspitz și Coloman Nemes.

Import de Cafea și Tea ROMUL PASCU, Fiume.

Cerându-mi-se informațiuni din mai multe părți, aduc la cunoștință publicului român, că cine voește a cumpăra sau a vinde cucuruz, grâu, mazere, etc. cu vagonul, să se adreseze mie, alăturând în epistolă o marcă postală de 10 fileri, și cu plăcere dau informațiuni gratuit.

Fiindcă am legături cu cele mai renumite firme de aici, prin mijlocirea mea foarte ușor se poate ajunge la târg bun și repede.

Epistolele a se adresă simplu așa: Romul Pascu, Fiume. Gr. (x-2)

„Lugosana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiunilor cu 7—8%, primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. (x-47)

Diracțiunea.

Manuale de școala

pentru toate instituttele de învățământ, requizite de scris și de desemn, note și instrumente muzicale, se pot procură la librăria

Adolf Auspitz

LUGOJ, Strada Széchenyi

Mare depozit de cărți și purtătoare de cărți (ghiozdane)!!

Nr. 176 (10-4)